YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

25 päivänä kesäkuuta 1998 *

Asiassa C-159/98 P(R),

Alankomaiden Antillien hallitus, edustajanaan asianajajat P. V. F. Bos ja M. M. Slotboom, Rotterdam, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Marc Loesch, 11 rue Goethe,

valittajana,

jossa valittaja hakee muutosta Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-310/97, Alankomaiden Antillit vastaan neuvosto, 2.3.1998 antamaan määräykseen (Kok. 1998, s. II-455) ja vaatii

— määräyksen kumoamista ja merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön tehdyn neuvoston päätöksen 91/482/ETY välitarkistuksesta tehdyn neuvoston päätöksen 97/803/EY (EYVL L 329, s. 50) 1 artiklan 31 ja 32 kohdan täytäntöönpanon lykkäämistä Alankomaiden Antilleilla valmistettavan ja käsiteltävän riisin ja sokerin osalta sillä edellytyksellä, että viimeksi mainituissa säilytetään tai otetaan käyttöön näissä kohdissa tarkoitetut vähimmäisvientihinnat, jotka ovat yhtä suuria tai suurempia kuin

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

interventiohinta yhteisössä, ja komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut,

tai toissijaisesti

— määräyksen kumoamista ja asian palauttamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi ja komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut,

vastapuolena sekä muina osapuolina:

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet J. Huber ja G. Houttuin, prosessiosoite Luxemburgissa Euroopan investointipankin lakiasiainosaston pääjohtaja A. Morbilli, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaaja ensimmäisessä oikeusasteessa,

jota tukevat

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja T. van Rijn ja oikeudellisen yksikön virkamies X. Lewis, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, ja

Italian tasavalta, asiamiehenään diplomaattisten riita-asioiden osaston osastopäällikkö, professori Umberto Leanza, jota avustaa valtionasiamies Francesca Quadri, prosessiosoite Luxemburgissa Italian suurlähetystö, 5 rue Marie-Adélaïde,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

ja

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään oikeudellisen osaston valtionasiamies N. Díaz Abad, prosessiosoite Luxemburgissa Espanjan suurlähetystö, 4—6 boulevard E. Servais,

väliintulijana valituksessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI,

kuultuaan julkisasiamies S. Alberia,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Alankomaiden Antillien hallitus on yhteisöjen tuomioistuimeen 24.4.1998 toimittamallaan valituksella hakenut muutosta EY:n tuomioistuimen perussäännön 50 artiklan toisen alakohdan nojalla Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-310/97, Alankomaiden Antillien hallitus vastaan neuvosto, 2.3.1998 antamaan määräykseen (Kok. 1998, s. II-455, jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hylkäsi valittajan välitoimihakemuksen.

2 Alankomaiden Antillien hallitus vaatii valituksenalaisen määräyksen kumoamista ja ensisijaisesti merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön tehdyn neuvoston päätöksen 91/482/ETY välitarkistuksesta tehdyn neuvoston päätöksen 97/803/EY (EYVL L 329, s. 50) 1 artiklan 31 ja 32 kohdan täytäntöönpanon lykkäämistä Alankomaiden Antilleilla valmistettavan ja käsiteltävän riisin ja sokerin osalta sillä edellytyksellä, että viimeksi mainituissa säilytetään tai otetaan käyttöön näissä kohdissa tarkoitetut vähimmäisvientihinnat, jotka ovat yhtä suuria tai suurempia kuin interventiohinta yhteisössä, ja, toissijaisesti, asian palauttamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin ratkaistavaksi.

3 Espanjan kuningaskunta on 30.4.1998 yhteisöjen tuomioistuimeen saapuneella hakemuksellaan pyytänyt saada tulla väliintulijaksi nyt esillä olevaan oikeudenkäyntiin tukeakseen valituksenalaisen määräyksen pätevyyttä.

4 Valittaja on 7.5.1998 päivätyllä kirjeellään vastustanut Espanjan kuningaskunnan väliintuloa. Valittaja väittää, että toisin kuin Tanskan kuningaskunnan, Irlannin ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan liittymissopimukset, jotka on ratifioitu koko Alankomaiden aluetta koskevana, Alankomaiden kuningaskunta on ratifioinut Kreikan tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Portugalin kuningaskunnan sekä Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymissopimukset nimenomaisesti vain kuningaskunnan eurooppalaista aluetta koskevina. Valittaja päättelee tästä, että Espanjan kuningaskuntaa ei ole Alankomaiden Antillien osalta pidettävä EY:n perustamissopimuksen 227 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna jäsenvaltiona. Espanjan kuningaskunnan väliintulohakemusta asiassa, jossa Alankomaiden Antillien hallitus on nostanut kanteen, ei valittajan mukaan tule hyväksyä.

5 Tältä osin on riittävää todeta, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa: "Jäsenvaltiot ja yhteisön toimielimet voivat olla väliintulijoina yhteisön tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa."

Jäsenvaltioiden väliintulo-oikeudelle yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa ei siis ole säädetty mitään rajoituksia esimerkiksi asiaan osallisten laadun tai oikeudenkäynnin kohteen perusteella.

6 Ilman että on tarpeen enemmälti tutkia, ovatko valittajan esittämät väitteet perusteltuja, on todettava, että niillä ei ole merkitystä arvioitaessa jäsenvaltion väliintulo-oikeutta.

7 EY:n tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan ensimmäisen alakohdan nojalla Espanjan kuningaskunnan väliintulohakemus hyväksytään.

8 Neuvosto, komissio, Italian tasavalta ja Espanjan kuningaskunta ovat 14. ja 15.5.1998 yhteisöjen tuomioistuimeen saapuneissa asiakirjoissa esittäneet yhteisöjen tuomioistuimelle kirjalliset huomautuksensa.

Oikeussäännöt, tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

9 Oikeussäännöt ja asian perustana olevat tosiseikat on esitetty valituksenalaisessa määräyksessä seuraavasti:

"1 Alankomaiden Antillit kuuluvat yhteisöön assosioituihin merentakaisiin maihin ja alueisiin (jäljempänä MMA). EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan r kohdan mukaan yhteisön tavoitteena on merentakaisten maiden ja alueiden assosiointi kaupankäynnin lisäämiseksi sekä yhteiset pyrkimykset taloudelli-

sen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi. MMA:iden assosiointia säännellään EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa ja 25 heinäkuuta 1991 annetulla neuvoston päätöksellä 91/482/ETY (EYVL L 263, s. 1, jäljempänä MMA-päätös), joka perustuu perustamissopimuksen 136 artiklan toiseen kohtaan.

2. MMA-päätöksen 240 artiklan 1 kohdan mukaan se on voimassa kymmenen vuotta 1 päivästä maaliskuuta 1990 lukien. Saman artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa määrätään, että neuvosto päättää ennen ensimmäisen viisivuotiskauden päättymistä yksimielisesti komission ehdotuksesta rahoitusavun lisäksi tarvittaessa mahdolliset MMA:iden toimivaltaisten viranomaisten toivomat muutokset MMA-päätökseen seuraavaksi viisivuotiskaudeksi, tai komission mahdollisesti oman kokemuksensa perusteella tai yhteisön ja Afrikan, Karibian tai Tyynenmeren valtioiden (AKT) kanssa neuvoteltavina olevien muutosten yhteydessä ehdottamat muutokset.

3. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-179/97 R, Alankomaiden Antillit vastaan neuvosto, 15.7.1997 antamassa määräyksessä (Kok. 1997, s. II-1297, 3 kohta) todetaan, että yhteisössä tuotetaan ylijäämäisesti keskipitkäjyväistä riisiä, jota kutsutaan myös japonica-riisiksi. Sitä vastoin indica-riisin tuotannossa on alijäämää; sen osuus yhteisön riisintuotannosta on vain 20 prosenttia. Neuvosto ryhtyi toimenpiteisiin vallitsevien olosuhteiden perusteella kannustaakseen yhteisön tuottajia viljelemään indica-riisiä.

4. Indica-riisin tuonti yhteisöön aiheuttaa kilpailua niiden yritysten välille, jotka toimivat MMA:issa, yhteisön ulkopuolisissa valtioissa tai AKT-maissa. AKT-valtioista peräisin olevan riisin tuonnille on asetettu 125 000 tonnin tariffikiintiö, josta kannetaan 50 prosentin suuruinen tulli. Kiintiön ylittävästä tuonnista ja muista yhteisön ulkopuolisista maista peräisin olevasta tuonnista kannetaan 100 prosentin suuruinen tulli.

5. Sadonkorjuun jälkeen riisi esikuoritaan ja hiotaan sitten useissa eri vaiheissa. Ruskea riisi, eli riisi, josta on erotettu akanat, käsitellään poistamalla siemenkodan kuorikerroksia ja saadaan näin osittain hiottua riisiä. Kokohiottu riisi, eli täydellisesti käsitelty riisi, saadaan poistamalla siemenkota kokonaan.

6. MMA-päätöksen liitteessä II olevan 6 artiklan 2 kohdassa, joka koskee nimenomaan alkuperätuotteen käsitteen määritelmää, vahvistetaan, että jos AKT-maissa kokonaan tuotettuihin tuotteisiin kohdistuu MMA:issa käsittely- tai valmistustoimia, ne katsotaan MMA:issa kokonaan tuotetuiksi tuotteiksi.

7. Tästä seuraa, että Alankomaiden Antilleilla suoritettu AKT-maista peräisin olevan ruskean riisin käsittely osittain hiotuksi riisiksi riittää riisin alkuperämaan muuttumiseen Alankomaiden Antilleiksi MMA-päätöksen liitteessä II olevien määräysten mukaisesti. Tämän alkuperäkumulaatiota koskevan säännön ansiosta tällä tavoin käsitelty riisi voidaan tuoda yhteisöön tulleitta.

8. Perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdassa määrätään, että MMA:ista peräisin olevien, jäsenvaltioihin tuotavien tavaroiden tullit poistetaan kokonaan niinkuin jäsenvaltioiden välisestä tullien poistamisesta perustamissopimuksessa määrätään. MMA-päätöksen 101 artiklan 1 kohdassa määrätään lisäksi, että MMA:ista peräisin olevia tuotteita yhteisöön tuotaessa ne vapautetaan tulleista ja vaikutukseltaan vastaavista maksuista. Lisäksi saman päätöksen 102 artiklan mukaan yhteisö ei sovella määrällisiä rajoituksia eikä toteuta vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin.

9. Näissä artikloissa ilmaistuista periaatteista poiketen, MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa komissio valtuutetaan toteuttamaan tarvittavat suojatoimenpiteet, 'jos tämän päätöksen soveltamisesta aiheutuu vakavia häiriöitä jollakin yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion talouden toiminnan alalla tai jos soveltaminen vaarantaa niiden rahatalouden ulkoisen vakauden tai jos ilmenee häiriöitä, jotka saattavat johtaa yhteisön tai siihen kuuluvan alueen jonkin toiminnan alan merkittävään heikentymiseen'.

10. MMA-päätöksen 109 artiklaa soveltaen komissio ja neuvosto ovat päättäneet sarjasta suojatoimenpiteitä. Komissio otti käyttöön 25.2.1993 tekemällään päätöksellä 93/127/ETY (EYVL L 50, s. 27) Alankomaiden Antilleilta peräisin olevan riisin vähimmäistuontihinnan ja muutti sitä myöhemmin 13.4.1993 tekemällään päätöksellä 93/211/ETY (EYVL L 90, s. 36) joustavampaan suuntaan. Tämän jälkeen merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevan riisin tuontia koskevien suojatoimenpiteiden käyttöön ottamisesta on annettu 17 päivänä helmikuuta 1997 neuvoston asetus (EY) N:o 304/97 (EYVL L 51, s. 1) ja 2 päivänä kesäkuuta 1997 neuvoston asetus (EY) N:o 1036/97 (EYVL L 151, s. 8). Kummassakin asetuksessa määriteltiin tariffikiintiö, jolla rajoitettiin muista MMA:ista kuin Montserratista, Turks- ja Caicossaarilta peräisin olevan riisin tuonti 1.1.—30.4.1997 välisenä aikana 36 728 tonniin ja 1.5.—30.11.1997 välisenä aikana 56 180 tonniin.

11. Lisäksi MMA-päätöksen 240 artiklan 3 kohtaa soveltaessaan komissio lähetti neuvostolle tiedonannon MMA: iden assosiaation välitarkistuksesta (asiakirja KOM (94)538 lopullinen, 21.12.1994), jossa se esitti suosituksen MMA-assosiaatioon tehtävistä mukautuksista, joissa otettiin mahdollisuuksien mukaan huomioon MMA:iden toiveet ja kokemukset, jotka oli saatu MMA-päätöksen soveltamisen viidestä ensimmäisestä vuodesta. Voidakseen hallita 'kahden yhteisön politiikan eli MMA:iden kehittämisen ja yhteisessä markkinajärjestelyssä tuottajille annettujen takuiden välistä ristiriitaa', komissio ehdotti sellaisen järjestelyn perustamista, jonka avulla voitaisiin vahvistaa tuonnin viitehinnat. Ehdotuksessaan komissio pidätti itsellään mahdollisuuden täydentää tätä järjestelyä sopeuttamalla sitä tarvittaessa MMA:iden alkuperäsääntöihin silloin kun kyse on AKT/MMA-kumulaatiosta ja silloin kun hyvin vaatimattomilla valmistustoimilla tuotteille voidaan saada MMA-alkuperäasema.

12. Komissio teki 16.2.1996 ehdotuksen neuvoston päätökseksi MMA-päätöksen välitarkistuksesta (EYVL C 139, s. 1). Ehdotuksen kuudennessa ja seitsemännessä perustelukappaleessa komissio toteaa, että MMA:iden alkuperätuotteiden vapaan markkinoille pääsyn sekä AKT-maiden alkuperäaseman ja MMA:iden alkuperäaseman välisen kasaantuman säilyttäminen saattaa aiheuttaa vaaran kahden yhteisön politiikan tavoitteiden, eli MMA:iden kehittämisen ja yhteisön maatalouspolitiikan välisestä ristiriidasta. Tästä syystä komissio pelkää, että tiettyjen yhteiseen markkinajärjestelyyn kuuluvien tuotteiden yhteisön markkinoilla esiintyisi jälleen vakavia häiriöitä, ja katsoo, että tältä varalta olisi estettävä maataloustuotteiden alkuperäkumulaatio, mutta varmistettava kuitenkin niille hyvin joustava kohtelu poikkeusmenettelyn avulla.

13. Alkuperäkumulaatiota koskevan säännön poistamisesta tai vaihtoehtoisten ratkaisujen omaksumisesta, kuten kumulaation säilyttäminen vähimmäishintajärjestelmällä täydennettynä, johtuvien erimielisyyksien ratkaisemiseksi neuvosto muutti MMA-päätöstä 240 artiklan 3 kohdan perusteella antamalla 24.11.1997 päätöksensä neuvoston päätöksen 91/482/ETY välitarkistuksesta (EYVL L 329, s. 50) [riidanalainen päätös].

14. Tarkistuspäätöksessään neuvosto mainitsee jälleen vaaran MMA:iden kehittämisen ja yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden välisestä ristiriidasta, joka johtuu AKT-maa/MMA-alkuperäkumulaation säilyttämisestä, josta on kysymys MMA-päätöksen liitteessä II olevassa 6 artiklassa (ks. edellä 6 ja 7 kohta). Se korostaa päätöksen seitsemännessä perustelukappaleessa, että 'uusien häiriöiden estämiseksi olisi toteutettava toimenpiteitä sellaisen, kaupan säännöllisyydelle suotuisan rakenteen määrittelemiseksi, joka olisi yhteensopiva yhteisen maatalouspolitiikan kanssa'. Tästä syystä neuvosto lisää MMA-päätökseen uudet 108 a ja 108 b artiklan, joissa hyväksytään riisin ja sokerin AKT/MMA-alkuperäkumulaatio määrätyn tariffikiintiön rajoissa.

15. Riisin tariffikiintiö vahvistetaan 108 a artiklan 1 kohdassa 160 000 tonniksi, joka sisältää Lomén neljännessä yleissopimuksessa tarkoitetun AKT-maista peräisin olevan riisin tariffikiintiön. MMA:ille annetaan joka vuosi tammikuussa ensimmäinen tuontitodistus 35 000 tonnille esikuorittua riisiä. Lisä-

tuonti on mahdollista aina 160 000 tonnin ylärajaan asti, elleivät AKT-maat käytä tehokkaasti suoria vientimahdollisuuksiaan Lomén yleissopimuksessa niille osoitetussa tariffikiintiössä. Lisäksi 108 a artiklan 2 kohdan mukaan komissio voi korottaa 160 000 tonnin enimmäismäärää 20 000 tonnilla, jos se toteaa, ettei tällainen korotus uhkaa aiheuttaa häiriöitä yhteisön markkinoilla.

16. Päätöksen 108 b artiklassa myönnetään AKT/MMA alkuperäkumulaatio vuosittain 3 000 tonnille sokeria.

17. Mainittujen kumulaatiosääntöjen soveltamisedellytykset täyttyvät, eli jos riisi on kokonaan tai osittain hiottu, sille voidaan 108 a artiklan mukaan myöntää MMA-alkuperäasema, tai jos sokeri on muotoiltu paloiksi tai värjätty, sille voidaan 108 b artiklan mukaan myöntää tämä asema."

10 Alankomaiden Antillien hallitus vaati 9.12.1997 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan kanteella, että riidanalainen päätös kumotaan.

11 Alankomaiden Antillien hallitus vaati lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 10.12.1997 EY:n perustamissopimuksen 185 ja 186 artiklan nojalla toimittamallaan erillisellä hakemuksella riidanalaisen päätöksen 1 artiklan 31 ja 32 kohdan, eli Alankomaiden Antilleilla valmistettua tai käsiteltyä riisiä ja sokeria koskevien kohtien, täytäntöönpanon lykkäämistä, sillä edellytyksellä, että Alankomaiden Antillit säilyttävät tai ottavat käyttöön vähimmäisvientihinnat, jotka vastaavat yhteisön interventiohintoja tai ovat niitä suuremmat.

Valituksenalainen määräys

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti hylkäsi välitoimihakemuksen valituksenalaisella määräyksellä.

13 Todettuaan, että välitoimihakemus täytti tutkittavaksi ottamisen edellytykset, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti tarkasteli ensin kysymystä pyydettyjen toimien kiireellisyydestä, minkä jälkeen hän suoritti intressivertailun ja lopuksi arvioi kysymystä siitä, oliko hakemus ilmeisesti perusteltu (fumus boni juris).

Kiireellisyys ja intressivertailu

14 Välitoimista päättänyt tuomari totesi kiireellisyyden ja intressivertailun osalta, että kysymyksessä olevat tariffikiintiöt otettiin käyttöön, jotta estettäisiin vaara MMA:iden kehittämistavoitteen ja yhteisen maatalouspolitiikan välisestä ristiriidasta ja tarkemmin ottaen siksi, että MMA:ista peräisin olevan riisin ja sokerin tuonti säilytettäisiin yhteisön markkinoiden tasapainon kanssa sopivalla tasolla, ottaen huomioon näiden tuonnin huomattavat kehittämismahdollisuudet (valituksenalaisen määräyksen 55—58 kohta).

15 Välitoimista päättänyt tuomari totesi, ettei ole varmaa, että vähimmäishintojen vahvistaminen, jota valittajan lykkäyspyyntö koski, estäisi häiriöt yhteisön markkinoilla tai johtaisi pääasiassa käytävän oikeudenkäynnin aikana sillä tavoin lopulliseen tilanteeseen, että riidanalaisella päätöksellä ei olisi enää vaikutuksia (valituksenalaisen määräyksen 61 kohta).

16 Välitoimista päättänyt tuomari arvioi edelleen, että lukuun ottamatta ilmeisen kiireellistä tilannetta se ei voi omalla arvioinnillaan syrjäyttää neuvoston tekemää arviointia, joka koski soveliaimman suojatoimenpiteen valintaa häiriöiden estämiseksi yhteisön riisin ja sokerin markkinoilla, taikka muuten se puuttuisi neuvoston

harkintavaltaan, ottaen huomioon MMA:iden assosiointiin liittyvät vaatimukset, ja että kantajan vaatimus voitaisiin hyväksyä vain siinä tapauksessa, että vaadittujen toimien määräämisen kiireellisyyttä voidaan pitää täysin selvänä (valituksenalaisen määräyksen 64 ja 65 kohta).

17 Tästä lähtökohdasta käsin välitoimista päättänyt tuomari tutki valituksenalaisen määräyksen 66—77 kohdassa riidanalaisen päätöksen vaikutuksia Alankomaiden Antillien asemaan arvioiden pyydetyn lykkäyksen kiireellisyysastetta.

18 Tarkastelu koski vuorotellen riisialaa, sokerialaa ja Alankomaiden Antillien kokonaistaloudellista kehitystä.

19 Riisialan osalta välitoimista määrännyt tuomari katsoi, että Alankomaiden Antillien hallitus ei ollut pystynyt osoittamaan todeksi väitettään siitä, että lähes kaikki heidän alueensa riisintuotantolaitokset olivat sulkemisvaarassa. Tämän johtopäätöksen tueksi tuomari katsoi, että ensi näkemältä, ja vastoin kantajan väittämää, riidanalainen päätös ei todellisuudessa rajoita yhteisöön suuntautuvaa vuosittaista riisin tuontia MMA:ilta 35 000 tonniin, määrään, joka on väitetty tuodun suoraan AKT-maista. Välitoimista päättäneen tuomarin mukaan AKT-mailla on tullien maksamisen välttämiseksi selvä intressi ohjata yhteisöön suuntautuva vientinsä ennen kaikkea MMA:iden kautta riidanalaisessa päätöksessä vahvistettuun 160 000 tonnin kiintiöön asti. Lisäksi vuosittaisen 160 000 tonnin tariffikiintiön verottaminen on johtanut vain 22 prosentin suuruiseen riisin viennin laskuun edellisinä vuosina vietyihin määriin nähden, jolloin suojatoimenpiteitä ei sovellettu. Tuomarin käsityksen mukaan nämä suojatoimenpiteet eivät sinänsä ole johtaneet siihen, että suuri osa Alankomaiden Antilleilla toimivista riisintuotantolaitoksista olisi lopettanut toimintansa (valituksenalaisen määräyksen 67—70 kohta).

20 Sokeriteollisuuden osalta välitoimista päättänyt tuomari totesi yhtäältä, että kantaja ei ole esittänyt minkäänlaisia seikkoja, joiden perusteella voitaisiin arvioida tämän

elinkeinotoiminnan merkittävyyttä Alankomaiden Antillien taloudessa ja toisaalta, että riidanalaisen päätöksen soveltaminen johtaisi viennin määrän vähenemiseen vain noin 14 prosentilla vuoden 1996 vientiin verrattuna (valituksenalaisen määräyksen 71 kohta).

21 Mitä tulee Alankomaiden Antillien taloudelliseen kehitykseen, välitoimista päättänyt tuomari katsoi, että kantajan perusteluissa ei ollut otettu huomioon sitä, että riidanalaisilla tariffikiintiöillä yhteisöön suuntautuvaa vientiä rajoitetaan vain vähän, että väitteet perustuivat vain pelkkiin ennusteisiin riisin ja sokerin yhteisöön suuntautuvan viennin kehityksestä, ja lopuksi, että ne eivät sisältäneet mitään konkreettisia seikkoja, joiden perusteella voitaisiin olettaa, että vahinko, jonka kantaja mahdollisesti kärsisi pääasiassa käytävän oikeudenkäynnin aikana on luonteeltaan korjaamaton (valituksenalaisen määräyksen 73—75 kohdat).

22 Näin ollen välitoimista päättänyt tuomari totesi, että kiireellisyysedellytys ei täyttynyt esillä olleessa asiassa.

Fumus boni juris

23 Mitä tulee kysymykseen siitä, oliko välitoimihakemus ilmeisesti perusteltu (fumus boni juris), valituksenalaisesta määräyksestä ilmenee, että Alankomaiden Antillien hallitus oli tehnyt ainoan väitteensä siitä, että neuvostolla ei ollut ajallista toimivaltaa antaa riidanalaista päätöstä MMA-päätöksen 240 artiklan 3 kohdassa vahvistetun määräajan päättymisen jälkeen (valituksenalaisen määräyksen 78 kohta). Tämä väite ei välitoimista päättäneen tuomarin mukaan ollut ensi näkemältä perusteltu. Viitaten asiassa 148/77, Hansen ja Balle, 10.10.1978 annettuun tuomioon (Kok. 1978, s. 1787, 10 kohta) tuomari on arvioinut, että tätä MMA-päätöksen säännöstä tulisi ensi näkemältä pitää suuntaa antavana. Tuomari totesi myös, että asiassa kysymyksessä oleva viiden vuoden määräaika ei ole ensi näkemältä oikeu-

delliselta sisällöltään samanlainen kuin MMA-päätöksen liitteessä II olevan 30 artiklan 8 kohdassa säädetty prosessuaalinen määräaika, josta oli kysymys asiassa Alankomaat vastaan komissio 26.10.1994 annetussa tuomiossa (asia C-430/92, Kok. 1994 s. I-5197) (valituksenalaisen määräyksen 80—85 kohta).

24 Todettuaan siis yhtäältä, että Alankomaiden Antillien hallitus ei ollut osoittanut vakavan ja korjaamattoman vahingon vaaran olemassaoloa ja toisaalta, että riidanalaista päätöstä vastaan esitetty ainoa peruste ei ollut ensi näkemältä perusteltu, välitoimista päättänyt tuomari hylkäsi välitoimihakemuksen.

25 Koska asianosaisten kirjalliset huomautukset sisältävät kaikki asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot, ei ole tarpeen kuulla heidän suullisia selityksiään.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

26 Neuvosto, Espanjan kuningaskunta ja Italian tasavalta katsovat, että valitus on jätettävä tutkimatta. Ne vetoavat kuitenkin eri perusteisiin.

27 Neuvoston mukaan päätöksen täytäntöönpanon lykkääminen edellyttää neljän edellytyksen täyttymistä samanaikaisesti: lykkäyksen myöntämisen on oltava tosiasiallisesti ja oikeudellisesti ilmeisesti perusteltua (fumus boni juris), kiireellisyysedellytyksen on täytyttävä, intressivertailun on osoitettava lykkäyksen kannalta myönteistä tulosta ja, lopulta, lykkäämisen on oltava väliaikaista sikäli, että siinä ei tule ennakolta ottaa kantaa oikeudenkäyntiasian oikeusseikkoihin tai tosiseikkoihin eikä sen tule tehdä ennakolta tyhjäksi pääasiassa lopulta annettavan ratkaisun seurauksia.

28 Käsiteltävänä olevassa asiassa valittaja ei ole riitauttanut välitoimista päättäneen tuomarin neljänteen edellytykseen viittaavaa arviota, jonka mukaan määräyksen ei tule tehdä ennakolta tyhjäksi lopulta annettavan ratkaisun seurauksia, vaikka välitoimista päättänyt tuomari on valituksenalaisen määräyksen 65 kohdassa todennut tarpeelliseksi ottaa huomioon "vaaditun välitoimen määräämisestä yhteisön eduille mahdollisesti aiheutuvat korjaamattomat vahingot". Neuvoston mukaan valitus tulee jättää tutkimatta.

29 Näitä väitteitä ei voida hyväksyä.

30 On totta, että valituksenalaisen määräyksen 61 kohdassa välitoimista päättänyt tuomari on todennut, ettei ole varmaa, että "tariffikiintiöiden korvaaminen vähimmäishinnoilla — — ei[kä] johtaisi pääasiassa käytävän oikeudenkäynnin aikana sillä tavoin lopulliseen tilanteeseen, että [riidanalaisella] päätöksellä ei olisi enää vaikutuksia".

31 Tästä ei kuitenkaan voida päätellä, kuten neuvosto tekee, että välitoimista päättänyt tuomari olisi päättänyt, että pyydetty lykkäys ei olisi luonteeltaan vaadittavalla tavalla väliaikainen. Vaikuttaa vain siltä, että väliaikaisuus ei hänen mukaansa näytä "varmalta".

32 Joka tapauksessa useimmissa välitoimimenettelyissä sekä jonkin toimen täytäntöönpanon lykkäämispyynnön hyväksyminen että hylkääminen aiheuttavat tiettyjä lopullisia vaikutuksia, ja välitoimista päättävän tuomarin, jonka käsiteltäväksi tällainen lykkäyspyyntö on saatettu, on punnittava ne riskit, jotka kuhunkin mahdolliseen ratkaisuun liittyvät [ks. tältä osin asiassa C-393/96 P(R), Antonissen v. neuvosto ja komissio, 29.1.1997 annettu tuomio, Kok. 1997 s. I-441, 40 kohta].

33 Pyydetyn lykkäyksen väliaikaisen luonteen arvioimista ei voida periaatteessa erottaa intressivertailusta, joten tätä edellytystä koskevan erityisen valitusperusteen puuttuminen valituksesta ei merkitse sitä, että valitus kokonaisuudessaan on jätettävä tutkimatta silloin kun siinä, kuten nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa, asetetaan kyseenalaiseksi valituksenalaisessa päätöksessä tehty intressivertailu.

34 Espanjan kuningaskunta puolestaan väittää, että valitusperusteissa joko kyseenalaistetaan välitoimista päättäneen tuomioistuimen tosiseikkoja koskeva arviointi tai puututaan pääasiakysymyksiin, joita ei voida ratkaista muutoin kuin pääasiakanteen yhteydessä.

35 Ottaen huomioon kantajan esittämien oikeudellisten perusteiden ja perusteluiden määrä ja vaihtelevuus, on tarkoituksenmukaisempaa tarkastella kysymystä tutkittavaksi ottamisesta kunkin valitusperusteen analysoinnin yhteydessä, kun valitusta ei kokonaisuudessaan voida suoralta kädeltä jättää tutkimatta.

36 Italian tasavalta päätyy myös siihen, että käsiteltävänä oleva valitus on jätettävä tutkimatta, esittämättä kuitenkaan yksittäisiä perusteita tämän johtopäätöksensä tueksi. Se rajoittuu vain toteamaan, että se tukee neuvoston ensimmäisessä oikeusasteessa pääasian kanteen osalta esittämää tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevaa väitettä.

37 On riittävää todeta, että neuvoston ensimmäisessä oikeusasteessa tältä osin kehittelemillä perusteilla, jotka hylättiin valituksenalaisen määräyksen 30—38 kohdassa välitoimihakemuksen tutkittavaksi ottamista koskevan tarkastelun yhteydessä, ei perustella sitä, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuisivat.

38 Edellä esitetystä seuraa, että valitus otetaan tutkittavaksi.

Valituksen tueksi esitetyt perusteet

39 Valittaja esittää käsiteltävänä olevan valituksen yhteydessä kolme perustetta valituksenalaista määräystä vastaan. Koska ensimmäinen valitusperuste koskee valituksenalaisen määräyksen loppuosaa, jossa käsitellään kysymystä siitä, onko välitoimivaatimus ollut ilmeisesti perusteltu (fumus boni juris), on syytä tarkastella ensin toista ja kolmatta valitusperustetta, jotka koskevat kysymystä kiireellisyydestä ja intressivertailua.

Kiireellisyyttä koskeva toinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten väitteet ja niiden perustelut

40 Toinen valitusperuste jakautuu kahteen vaihtoehtoiseen osaan, joilla pyritään osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti ei ole arvioinut kiireellisyysedellytystä oikein.

41 Ensimmäisessä osassa valittaja väittää, että valituksenalaisen määräyksen tekstistä seuraa, että vakavan ja korjaamattoman vahingon osalta kantajan olennainen peruste, nimittäin se peruuttamaton ajan menetys, jonka Alankomaiden Antillit on taloudellisessa kehityksessään joutunut kokemaan, on jätetty huomioon ottamatta. Ottaen huomioon pääasiassa käytävään oikeudenkäyntiin tarvittava aika, valittaja on vedonnut jo välitoimista päättävän tuomarin käsittelyssä siihen, että riidanalainen päätös tekee mahdottomaksi toteuttaa suunnitellun taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen MMA-päätöksen päättymispäivään 1.3.2000 mennessä. Välitoimista päättänyt tuomari on, erityisesti valituksenalaisen määräyksen 75 kohdassa, virheellisesti arvioinut väitetyn vahingon määrän kaupan määrän ja riisi- ja sokeriteollisuuden tilanteen perusteella.

42 Neuvosto puolestaan arvioi, että tällaisen peruuttamattomaan ajanmenetykseen perustuvan päättelyn hyväksyminen johtaisi sellaiseen absurdiin tilanteeseen, että vahinkoa, joka jo luonteeltaan on sidottu ajan kulumiseen, ei voisi koskaan korvata taloudellisesti, koska aikaa ei voi saada takaisin.

43 Edelleen neuvosto ja komissio katsovat, että valittajan ei tule moittia välitoimista päättänyttä tuomaria siitä, että hän on tarkastellut yksityiskohtaisesti kaupan määriä sekä riisi- ja sokeriteollisuuden tilannetta siltä osin kun juuri valittaja itse on painottanut tätä näkökohtaa. Komission mukaan sillä, käsitetäänkö vahinko, joka väitetään aiheutuneeksi, riisin ja sokerin kaupan määrinä vai Alankomaiden Antillien kokonaistaloudellisen kehityksen mukaan, on lopultakin vain vähäinen merkitys.

44 Toisen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että vaikka vahinko, jonka on väitetty aiheutuneen, voitaisiin määrittää viittaamalla kaupan määrään ja Alankomaiden Antillien riisi- ja sokeriteollisuuden tilanteeseen, vahingon vakava ja korjaamaton luonne on valituksenalaisessa määräyksessä kuitenkin kolmesta syystä käsitetty väärin.

45 Ensinnäkin sokerialan osalta valituksenalaisen määräyksen 71 ja 72 kohdasta ilmenee, että MMA:ilta tulevien teollisuudenalojen odotukset on riidanalaisessa päätöksessä ymmärretty väärin. Valittaja toteaa, että koska yksi EY:n perustamissopimuksen 133 artiklan 3 kohdan tavoitteista on nimenomaan MMA:iden teollisuuden suojaaminen, jo näiden odotusten huomioon ottamatta jättäminen on yksin ja automaattisesti osoitus Alankomaiden Antilleille aiheutuvan vakavan ja korjaamattoman vahingon olemassaolosta.

46 Toiseksi välitoimista päättänyt tuomari on, valittajan mukaan, tarkastellessaan kiireellisyysedellytystä käyttänyt eri normeja arvioidessaan toisaalta yhteisön maata-

louspolitiikan etuja ja toisaalta MMA-assosiaation etuja, mikä on EY:n perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdan vastaista. Etenkin yhteisön riisin ja sokerin, joiden osuus yhteisön bruttokansantuotteesta on 0,5 prosenttia, suojaamiselle annettiin enemmän painoa kuin Alankomaiden Antilleille aiheutuneelle vahingolle, joka oli 0,9 prosenttia niiden bruttokansantuotteesta.

47 Kolmanneksi valittaja toteaa riisiteollisuuden osalta, että valituksenalaisen määräyksen 70 kohdassa esitettyä päätelmää, jonka mukaan ei ole osoitettu, että riidanalaisen päätöksen välitön soveltaminen johtaisi lähes kaikkien Alankomaiden Antillien riisintuotantolaitosten sulkemiseen, rasittaa kaksi virhettä.

48 Ensinnäkään määräyksessä ei mainita AKT-maista sekä merentakaisista maista ja alueilta (MMA) peräisin olevan riisin tuonnin soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 16 päivänä joulukuuta 1997 annettua komission asetusta (EY) N:o 2603/97 (EYVL L 351, s. 22), joka on annettu riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanemiseksi. Tämän uuden ja rajoittavan järjestelmän mukaan toimijat voivat tuoda MMA:ilta peräisin olevaa riisiä yhteisöön kaikkiaan 35 000 tonnia tammikuusta lähtien, kun taas 125 000 tonnin suuruinen määrä voidaan tuoda vuoden lopussa tullitta sillä edellytyksellä, että AKT-maat eivät ole vieneet tätä määrää suoraan yhteisöön. Valittajan mukaan riisin varastointi vuoden loppuun asti on liian kallista ja kaupallisesti liian riskialtista verrattuna tullittomuuden etuun, joten AKT-maiden riisintuottajien on, sen sijaan että ne ohjaisivat vientinsä MMA:iden kautta, vietävä suoraan yhteisöön. Valittajan mukaan komissio on myöntänyt tämän ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimittamissaan kirjallisissa huomautuksissa, joista ilmenee, että tammikuussa 1998 jo 41 688 tonnia riisiä oli tuotu suoraan AKT-maista yhteisöön. Välitoimista päättänyt tuomari on siis valituksenalaisen määräyksen 68 kohdassa arvioinut virheellisesti, että AKT-maiden riisintuottajat suuntaisivat vientinsä mieluummin MMA:iden kautta.

49 Toisaalta välitoimista päättänyt tuomari ei valittajan mukaan ole valituksenalaisen määräyksen 69 kohdassa ottanut huomioon valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa

esittämän, alankomaalaisen taloustieteen instituutin tekemän selonteon sisältämiä toteamuksia, joiden mukaan, vaikka Alankomaiden Antillit saisi suurimman osan 160 000 tonnin riisikiintiöstä, riisin valmistus ja kauppa vähenisivät ainakin 44 prosenttia. Sitä paitsi sillä seikalla, että riisiteollisuus ei ole romahtanut kokonaan vuonna 1997, vaikka vientiä rajoittavat suojatoimenpiteet otettiin käyttöön, ei ole merkitystä, koska kysymys oli väliaikaisista toimenpiteistä eikä tilanteen rakenteellisesta ja pysyvästä muuttamisesta.

50 Vastauksessaan tähän toisen valitusperusteen toiseen kohtaan neuvosto ja komissio kiinnittävät huomiota siihen, että kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on tuonut esiin, sääntöä, jonka mukaan taloudellinen vahinko ei periaatteessa ole korjaamaton (valituksenalaisen päätöksen 66 kohta), on sovellettava nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa (valituksenalaisen päätöksen 75 kohta).

51 Molemmat toimielimet toteavat, että toisen valitusperusteen toisessa osassa kehitellyt väitteet ja niiden perustelut ovat suurelta osin sellaisia, ettei niitä tule ottaa tutkittaviksi sikäli kuin ne koskevat välitoimista päättäneen tuomarin suorittamaa tosiseikkojen luonnehdintaa.

Asian arviointi

52 Toisen valitusperusteen ensimmäisestä osasta on todettava, että toisin kuin valittaja väittää, valituksenalaisen määräyksen 73—75 kohdasta ilmenee nimenomaisesti, että välitoimista päättänyt tuomari on tutkinut valittajan Alankomaiden Antillien taloudellista kehitystä vuoteen 2000 koskeviin näkymiin liittyvät perusteet.

53 Tarkemmin, välitoimista päättänyt tuomari on katsonut, että valittajan esittämissä Alankomaiden Antillien taloudellista kehitystä koskevissa luvuissa ei ole otettu huomioon valittajan ennakolta esittämiä toteamuksia riidanalaisen päätöksen todellisesta vaikutuksesta Alankomaiden Antilleilta yhteisöön tapahtuvaan riisin ja sokerin vientiin. Välitoimista päättänyt tuomari on niin ikään todennut, että vahingon korjaamatonta luonnetta ei ole osoitettu, koska ei ole ollut näyttöä ennustettavissa olevasta rakenteellisesta vaikutuksesta riisi- ja sokeriteollisuuteen.

54 Valituksenalaisesta määräyksestä ilmenee myös, että välitoimista päättänyt tuomari on todennut Alankomaiden Antillien taloudellisen kehityksen osalta, että vahinko ei ollut väitetyllä tavalla vakava, eikä hänen käsityksensä mukaan korjaamaton.

55 Riitauttamalla nämä toteamukset sillä perusteella, että välitoimista määränneen tuomarin olisi tullut antaa enemmän painoa sille, mitä menetetyn ajan peruuttamattomuus merkitsi Alankomaiden Antillien taloudelliselle kehitykselle, valittaja asettaa kyseenalaiseksi sen tosiseikkojen luonnehdinnan, johon valituksenalainen määräys perustuu.

56 EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan mukaan, jota sovelletaan myös saman perussäännön 50 artiklan toisen kohdan mukaisesti tehtyihin muutoksenhakuihin, muutoksenhaku on rajoitettu oikeuskysymyksiin ja sen perusteena on oltava yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen puuttuva toimivalta, asian käsittelyssä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut oikeudenkäyntivirhe tai yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tapahtunut yhteisön oikeuden rikkominen [asiassa C-148/96 P(R), Goldstein v. komissio, 11.7.1996 annettu määräys, Kok. 1996, s. I-3883, 22 kohta, ja asiassa C-268/96 P(R), SCK ja FNK v. komissio, 14.10.1996 annettu määräys, Kok. 1996, s. I-4971, 43 ja 44 kohta].

57 Toisen valitusperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä osin tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi ja osin perusteettomana.

58 Toisen valitusperusteen toisen osan osalta kantajan väitteet ja niiden perustelut eivät osoita välitoimista päättäneen tuomarin oikeudellista virhettä.

59 Ensimmäinen väite, jonka mukaan perustamissopimuksen 133 artiklan 3 kohtaa on rikottu, on hylättävä.

60 Siinä oletetaan ensinnäkin, että lykkäyspyynnön hylkääminen merkitsee Alankomaiden Antillien yhden teollisuudenalan lakkaamista, mikä taas merkitsee valituksenalaiseen määräykseen sisältyvän tosiseikkojen luonnehdinnan kyseenalaistamista. Tältä osin se on siis hylättävä tämän määräyksen 56 kohdassa esitetyillä perusteilla.

61 Toiseksi, jos oletettaisiin, kuten valittaja väittää, että yhden MMA:iden teollisuudenalan lakkaaminen merkitsee väistämättä 133 artiklan 3 kohdan rikkomista, tällainen rikkominen ei kuitenkaan itsessään ja automaattisesti merkitse vakavaa ja korjaamatonta vahinkoa.

62 Vaikka perustamissopimuksen määräyksen mahdollinen rikkominen olisi omiaan asettamaan riidanalaisen päätöksen pätevyyden kyseenalaiseksi, se ei itsessään osoita mahdollisen vahingon vakavuutta ja korjaamattomuutta.

63 Toisessa väitteessä, jonka mukaan välitoimista päättänyt tuomari olisi käyttänyt eri normeja arvioidessaan toisaalta yhteisön maatalouspolitiikan etuja ja toisaalta MMA-assosiaation etuja, asetetaan kyseenalaiseksi se tosiseikkojen luonnehdinta, johon välitoimista päättänyt tuomari on nojautunut jättäessään välitoimet määräämättä. Tämä peruste on siis hylättävä tämän määräyksen 56 kohdassa esitetyillä perusteilla.

64 Kolmannella, riisialan tilannetta koskevalla väitteellä ei myöskään pystytä osoittamaan, että valituksenalaista määräystä rasittaisi oikeudellinen virhe.

65 Moittiessaan välitoimista päättänyttä tuomaria siitä, että tämä on jättänyt huomioon ottamatta asetuksen N:o 2603/97, valittaja itse asiassa yrittää väittää välitoimista päättäneen tuomarin suorittamaa, AKT-maiden toimijoiden taloudellista tilannetta koskevaa tosiseikkojen toteamista virheelliseksi. Tämä väite on siis hylättävä tämän määräyksen 56 kohdassa esitetyillä perusteilla.

66 Valittaja moittii välitomista määrännyttä tuomaria myös siitä, että tämä on jättänyt mainitsematta ne alankomaalaisen taloustieteen instituutin tekemän selvityksen sisältämät johtopäätökset, joiden mukaan riisin valmistus ja kauppa Alankomaiden Antilleilla vähenisivät ainakin 44 prosentilla riidanalaisen päätöksen antamisen johdosta.

67 Tämä viimeinen väite voidaan ymmärtää siten, että valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidenttiä siitä, että hän on jättänyt huomioon ottamatta valittajan esittämiä todisteita, tai siten, että hän ei ole perustellut määräystään tältä osin.

68 Mitä tulee siihen, että todisteita olisi jätetty huomioon ottamatta, on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimella ei valitusta käsitellessään pääasiallisesti ole toimivaltaa tutkia sitä näyttöä, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut huomioon tosiseikkoja todetessaan tai tosiseikkoja luonnehtiessaan. Yleisten oikeusperiaatteiden ja todistustaakkaa ja todisteiden vastaanottamista koskevien prosessuaalisten sääntöjen mukaan on yksin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä arvioida, minkä arvon se antaa sille esitetylle näytölle (ks. tältä osin asiassa C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Laldi ym., 1.6.1994 annettu tuomio, Kok. 1994 s. I-1981, 66 kohta, ja asiassa C-30/96, Abello ym. v. komissio, 5.2.1998 annettu tuomio, Kok. 1998, s. I-377, 53 kohta).

69 Valittajan väite siltä osin kun kantaja moittii välitoimista päättänyttä tuomaria siitä, että tämä ei ole nimenomaisesti arvioinut tiettyä yksittäistä todistetta, on siis hylättävä.

70 Valittajan väite siltä osin kun se on käsitettävissä väitteeksi siitä, että määräystä ei tämän kohdan osalta ole perusteltu, on myös hylättävä. Välitoimista päättävältä tuomioistuimelta ei edellytetä, että se vastaisi nimenomaisesti kaikkiin välitoimimenettelyn aikana esiin tuotuihin tosiseikkoihin tai oikeudellisiin seikkoihin. Riittää, kun kyseisen tuomioistuimen esittämillä perusteluilla voidaan asiaan liittyvät olosuhteet huomioon ottaen perustella sen antama määräys ja sallia yhteisöjen tuomioistuimen harjoittavan oikeudellista valvontaa (em. määräys SCK ja FNK v. komissio, 52 kohta ja asiassa C-248/97 P(R), Chaves Fonseca Ferrão v. OHMI, 10.9.1997 annettu määräys, Kok. 1997, s. I-4729, 20 kohta).

71 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on valituksenalaisen määräyksen 69 kohdassa selvästi ilmaissut arvionsa tilanteesta tältä osin.

72 Välitoimista päättäneen tuomarin viittaus vuonna 1997 käyttöön otetuista suojatoimenpiteistä saatuihin kokemuksiin, joiden mukaan toimenpiteet eivät näyttäneet aiheuttaneen sitä, että suuri osa Alankomaiden Antillien riisintuotantolaitoksista olisi lopettanut toimintansa, vaikuttaa täysin asialliselta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin tehtävänä ei ole välitoimimenettelyssä ollut ottaa tarkastelun kohteeksi riidanalaisen päätöksen pysyvää luonnetta, vaan hänen on tullut arvioida niitä vaikutuksia, joita päätös saattaisi aiheuttaa ennen pääasiaratkaisun antamista. Hän on siis voinut oikein perustein viitata aiempien välitoimien todettuihin vaikutuksiin.

73 Toisen valitusperusteen toinen osa on siis hylättävä osin tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumisen vuoksi ja osin perusteettomana.

74 Kaikilla näillä perusteilla toinen valitusperuste on hylättävä.

Alankomaiden Antillien etujen huomioonottamista koskeva kolmas väite

Asianosaisten ja muiden osapuolten väitteet ja niiden perustelut

75 Kolmas valituksen tueksi esitetty valitusperuste koskee pääasiallisesti valituksenalaisen määräyksen 55—65 kohdassa esitettyä alustavaa pohdintaa, sellaisena kuin se on esitetty tiivistettynä tämän määräyksen 14—16 kohdassa, ja jonka mukaan välitoimista päättänyt tuomioistuin on todennut — ottaen huomioon paitsi pyydettyjen välitoimien myöntämisestä yhteisön eduille aiheutuvan korjaamattoman vahingon vaaran, myös neuvoston harkintavallan yhteisön maatalouspolitiikan ja MMA:iden yhteisöön assosioitumisen tavoitteiden sovittelussa — että kantajan vaatimus voitaisiin hyväksyä vain siinä tapauksessa, että vaadittujen toimien määräämisen kiireellisyyttä voidaan pitää täysin selvänä.

76 Kolmas valitusperuste käsittää neljä osaa.

77 Ensimmäisessä osassa valittaja toteaa, että toisin kuin valituksenalaisen tuomion 55—58 kohdasta ilmenee, neuvostolla ei ole oikeutta torjua kahden perustamissopimuksen tavoitteen, nimittäin MMA: iden ja yhteisön maatalouspolitiikan kehittämisen, välisen ristiriidan vaaraa ottamalla käyttöön tariffikiintiöitä. Tältä osin valittaja kehittelee neljä perustetta.

78 Ensinnäkään ristiriidan vaara ei johdu suoraan perustamissopimuksesta, vaan sen on kehittänyt keinotekoisesti yhteisö, joka ei ole noudattanut tämän sopimuksen

132 artiklan 1 kohtaa eikä 133 artiklan 1 kohtaa kehittäessään yhteisön maatalouspolitiikkaa.

79 Toiseksi välitoimista päättänyt tuomari on virheellisesti olettanut, että yhteisön riisi- ja sokerimarkkinoilla todellisuudessa vallitsisi epätasapaino.

80 Riisimarkkinoiden osalta välitoimista päättäneen tuomarin olisi valittajan mukaan ensiksikin tullut ottaa huomioon tiettyjen muissa yhteisöjen tuomioistuimessa ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävinä olevien asioiden asianosaisten ilmaisemat kannat. Hänen olisi sitten tullut tutkia oikein hänelle esitetyt todisteet, erityisesti alankomaalaisen taloustieteen instituutin selonteko. Välitoimista päättänyt tuomari on vielä tulkinnut virheellisesti Italian hallituksen toteamuksen, jonka mukaan Indica-riisin markkinahinta yhteisössä on tällä hetkellä 93 prosenttia interventiohinnasta; ottaen huomioon vuonna 1997 olemassa olleet suojatoimenpiteet tämä toteamus todistaa, että riisin hintaan yhteisössä vaikuttava tekijä ei ole MMA:ilta tapahtuva tuonti.

81 Sokerimarkkinoiden osalta valituksenalaisen määräyksen 55—58 kohdassa ei ole lainkaan sellaisia huomioita, jotka osoittaisivat epätasapainon olemassaolon.

82 Kolmanneksi valittaja kiistää käyttäneensä istunnossa hänen lausumakseen valituksenalaisen määräyksen 55 kohdassa merkittyjä sanoja, joiden mukaan "peräkkäisten suojatoimenpiteiden soveltamiskauden päätyttyä taloudellinen tilanne ei vuoden 1997 11 ensimmäisen kuukauden aikana muuttunut ja tavoitteiden väliset riskit olivat entistä vakavampia, minkä vuoksi tilanteeseen pitäisikin löytää pitkän aikavälin ratkaisu".

83 Neljänneksi valittaja pitää virheellisinä niitä valituksenalaisen määräyksen 58 kohdassa tehtyjä toteamuksia, joiden mukaan "vaikuttaa selvältä, että AKT-maista peräisin olevan riisin ja sokerin käsittely MMA:issa MMA-alkuperäaseman saamiseksi on suhteellisen yksinkertainen teollinen prosessi eikä edellytä kalliiden tuotantolaitosten rakentamista" ja "tämä suosii riisin tai sokerin Alankomaiden Antilleilta yhteisöön tapahtuvan viennin kehitystä". Tältä osin valittaja vetoaa yhtäältä riisin ja sokerin käsittelytehtaiden korkeisiin investointikustannuksiin ja toisaalta ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyyn alankomaalaisen taloustieteen instituutin selontekoon, jonka mukaan potentiaalinen riisin vienti MMA:ista yhteisöön ei voi ylittää vuoden 1996 tasoa.

84 Kolmannen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että välitoimista päättänyt tuomari on valituksenalaisen määräyksen 55 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa virheellisesti olettanut, että neuvostolla olisi oikeus ottaa käyttöön tariffikiintiöitä MMA:iden välillä käytävässä kaupassa. Valittaja esittää tämän väitteensä tueksi kolme perustetta.

85 Ensinnäkin valituksenalaisen määräyksen 55 kohta on perustamissopimuksen 133 artiklan 1 kohdan vastainen, koska siinä valittajan mukaan kielletään MMA:lta peräisin olevan riisin ja sokerin tariffikiintiöt. MMA:ilta peräisin olevien tuotteiden yhteisöön tapahtuvaan vientiin kohdistuvat tullit ja vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet ovat kiellettyjä siirtymäkauden päättymisestä lukien.

86 Toiseksi, jos katsottaisiin, että riidanalaisessa päätöksessä esitetyt toimet ovat määrällisiä rajoituksia tai niitä vaikutukseltaan vastaavia toimenpitetä, ne olisivat kiellettyjä siirtymäkauden päättymisestä lukien MMA:ilta yhteisöön tapahtuvassa tuonnissa. Valituksenalaisen määräyksen 55 kohdassa oletetaan siis virheellisesti, että neuvostolla olisi oikeus määrätä tällaisia toimenpiteitä.

87 Kolmanneksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin olettamus siitä, että neuvostolla on valta ottaa käyttöön tariffikiintiöitä tai määrällisiä rajoituksia tai niitä vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, on selvästi yhteensopimaton ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa. Valittaja viittaa tältä osin yhdistetyissä asioissa T-480/93 ja T-483/93, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, 14.9.1995 annettuun tuomioon (Kok. 1995, s. II-2305) ja asiassa C-310/95, Road Air, 22.4.1997 annettuun tuomioon (Kok. 1997, s. I-2229), joissa valittajan mukaan on vahvistettu periaatteen "MMA:iden saavutetut oikeudet" ("acquis PTOM") peruuttamattomuus.

88 Kolmannen valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin presidentti ei voi oikeuttaa neuvostoa ottamaan käyttöön riisin osalta tariffikiintiöitä yhteisön riisintuottajien, joita oli kannustettu tuottamaan Indica-riisiä, vaikean tilanteen vuoksi. Valittajan mukaan välitoimista päättänyt tuomari on alistanut MMA: iden suoraan perustamissopimuksesta johtuvat edut johdetun oikeuden säädöksissä määritellylle yhteisön maatalouspolitiikalle.

89 Kolmannen valitusperusteen neljännessä osassa valittaja väittää, että välitoimista päättäneen tuomarin ei olisi tullut tehdä valituksenalaisen määräyksen 61 kohdassa tekemänsä kaltaista arviota siitä, ettei ole varmaa, että tariffikiintiöiden korvaaminen vähittäishinnoilla estäisi uudet häiriöt. Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti on ensinnäkin jättänyt kokonaan huomiotta Antilleilla vallitsevan vähimmäishintajärjestelmän olemassaolon ja täydellisen luonteen. Toiseksi, toisin kuin valituksenalaisen määräyksen 60 kohdasta ilmenee, valittaja on todellakin riitauttanut neuvoston esittämät, tällaiseen vähimmäishintajärjestelmään liittyviä vaikeuksia koskevat väitteet, viitaten erityisesti Alankomaiden pysyvän edustuston ja komission välillä käytyyn kirjeenvaihtoon. Kolmanneksi valittaja toteaa, että yhteisö hyväksyy tällaiset kolmansien maiden esittämät järjestelmät polkumyyntitullien vaihtoehtona. Jos vähimmäishintajärjestelmässä esiintyy ongelmia, näiden suojatoimenpiteiden käyttäminen on aina mahdollista, kun taas välitoimista päättänyt tuomari voi yhtä lailla muuttaa tai kumota määrätyt välitoimet.

90 Neuvoston mukaan kolmannen valitusperusteen kolme ensimmäistä kohtaa eivät koske pyydettyjen toimien kiireellisyyttä ja intressivertailua, vaan käsittelevät rii-

danalaisen päätöksen pätevyyttä ja liittyvät kumoamisperusteisiin, joita valittaja on esittänyt kumoamiskanteen yhteydessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, mutta joihin se ei ole vedonnut tukeakseen sitä, että sen välitoimihakemus olisi ilmeisen perusteltu (fumus boni juris). Ne on siis jätettävä tutkimatta.

91 Neuvosto kiinnittää kolmannen valitusperusteen neljännen osan osalta huomiota valituksenalaisen määräyksen 64 kohtaan, jonka mukaan vähimmäishintajärjestelmään liittyvistä vaikeuksista huolimatta välitoimista päättänyt tuomari ei ole omalla arvioinnillaan syrjäyttänyt neuvoston arviointia.

92 Komissio esittää omat huomautuksensa kolmannen valitusperusteen kustakin neljästä osasta.

93 Ensimmäisessä osassa väitetystä perustamissopimuksen kahden tavoitteen ristiriidan vaarasta komissio toteaa ensiksi, että välitoimista päättänyt tuomari ei ole ottanut kantaa neuvoston toimivaltaan, vaan on ainoastaan kuvaillut riidanalaisen päätöksen sisältöä; toiseksi komissio korostaa, että käsitys kysymyksessä olevilla yhteisön markkinoilla vallitsevan epätasapainon olemassaolosta ei ole välitoimista päättäneen tuomarin olettamus, vaan se on seurausta todistusharkinnasta, jota ei voida kyseenalaistaa muutoksenhakuvaiheessa; komissio toteaa vielä, että neljännessä väitteessään valittaja taas suoraan kyseenalaistaa ensimmäisessä oikeusasteessa suoritetun tosiseikkojen arvioinnin.

94 Toisen valitusperusteen toisesta osasta, joka koskee neuvoston toimivaltaa ottaa käyttöön tariffikiintiöitä MMA: iden kanssa käytävässä kaupassa, komissio toteaa neuvoston tapaan, että peruste on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin siinä esitetään ilmeistä perusteltavuutta koskeva kysymys, jota ei ollut saatettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin tietoon.

95 Mitä tulee kolmannen valitusperusteen kolmanteen osaan, komissio korostaa, että välitoimista päättänyt tuomari ei ole millään tavoin arvioinut neuvoston MMA:iden ja yhteisön maatalouspolitiikan etuja punnitessaan käyttämän lähestymistavan pätevyyttä; tällainen arviointi olisi kuulunut ilmeisen perusteltavuuden tutkimisen yhteyteen, jos valittaja olisi siihen vedonnut. Valituksenalaisesta määräyksestä ilmenee, että välitoimista päättänyt tuomari on yksinkertaisesti arvioinut, kallistuuko intressivertailu välitoimien myöntämisen puolelle.

96 Komissio arvioi lopuksi, että kolmannen valitusperusteen neljännessä osassa kyseenalaistetaan tosiseikkojen luonnehdinta sellaisena kuin se on toteutettu valituksenalaisessa määräyksessä, minkä vuoksi se on jätettävä tutkimatta.

Asian arviointi

97 On todettava, että ensimmäisessä osassa kehitelty ensimmäinen väite, samoin kuin kolmannen valitusperusteen toinen ja kolmas osa liittyvät pääasian kanteen yhteydessä esitettyihin, riidanalaisen päätöksen pätevyyttä koskeviin väitteisiin.

98 Siltä osin kuin valituksenalaisesta määräyksestä ilmenee, että valittaja ei ollut vedonnut näihin perusteluihin osoittaakseen lykkäyspyyntönsä olevan ilmeisen perusteltu, sen ei olisi tullut moittia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidenttiä siitä, että tämä ei ollut ottanut niitä huomioon tehdessään intressivertailua yhteisön ja valittajan etujen välillä.

99 Kolmannen valitusperusteen ensimmäisen osan kolmannen väitteen osalta, jolla valittaja asetti kyseenalaiseksi välitoimista päättäneen tuomarin valittajan sanomaksi kirjaamien tiettyjen sanojen oikeellisuuden, riittää kun todetaan, että tällä seikalla ei missään tapauksessa ole ollut määräävää merkitystä tuomarin tekemässä harkinnassa.

100 Ensimmäisen osan toisessa ja neljännessä väitteessä ja kolmannen valitusperusteen neljännessä osassa valittaja pyrkii kyseenalaistamaan välitoimista päättäneen tuomarin suorittaman tosiseikkojen harkinnan ja todistusharkinnan, mitä ei, tämän määräyksen 56 ja 68 kohdassa kerrotuilla perusteilla, voida hyväksyä muutoksenhaun yhteydessä.

101 Kolmas valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Ensimmäinen valitusperuste ja fumus boni juris

Väitteet ja niiden perustelut

102 Mitä tulee siihen, että välitoimihakemus ei ole ollut ilmeisesti perusteltu, valittaja korostaa, että valituksenalaisessa määräyksessä tehtyä harkintaa rasittaa viisi virhettä.

103 Ensinnäkin, koska ne ongelmat, jotka muodostivat hakemuksen ainoan perusteen, olivat samanaikaisesti kahden ennakkoratkaisumenettelyn kohteena, valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin olisi tullut ottaa huomioon kansallisten tuomioistuinten näissä menettelyissä ilmaisemat vakavat epäilyt.

104 Toiseksi valituksenalaisessa määräyksessä esitetty MMA-päätöksen 240 artiklan 3 kohdan tulkinta on selvästi vastoin tulkintaa, joka tämän säädöksen sanamuodolle normaalisti tulee antaa, ja jonka mukaan viiden vuoden määräaika on pakottava.

105 Kolmanneksi tämä tulkinta on valittajan mukaan selvästi virheellinen, kun otetaan huomioon kysymyksessä olevan säännöksen sijainti MMA-päätöksessä.

106 Valittajan mukaan valituksenalaisessa määräyksessä tehty tulkinta on selvästi yhteensopimaton MMA-päätökseen sisältyvien kehitystavoitteiden kanssa, koska siinä evätään MMA: ilta ja näille alueille sijoittamaan haluavilta yrityksiltä oikeusvarmuus, joka on olennainen tekijä mikro- ja makrotalouden kehittymiselle.

107 Viidenneksi valittaja kyseenalaistaa sen tulkinnan, joka valituksenalaisessa määräyksessä annettiin edellä mainituille yhteisöjen tuomioistuimen tuomioille Hansen ja Balle ja Alankomaat v. komissio.

Asian arviointi

108 Tältä osin on riittävää todeta, että käsiteltävänä olevassa asiassa välitoimista päättänyt tuomari on hylännyt välitoimihakemuksen paitsi sen vuoksi, että hakemus ei ole ollut ilmeisesti perusteltu (fumus boni juris), myös sen vuoksi, että valittaja ei ollut osoittanut sellaisen vakavan ja korjaamattoman vahingon olemassaoloa, joka olisi ollut perusteena riidanalaisen päätöksen lykkäämiselle.

109 Valituksenalainen määräys on laajalti perusteltu fumus boni juris -kysymyksen osalta sikäli kuin välitoimista päättänyt tuomari on todennut, tämän kysymyksen tarkastelusta erillään ja itsenäisesti, että kiireellisyysedellytys ei täyttynyt.

110 Valituksen toisella ja kolmannella valitusperusteella ei ole osoitettu, että viimeksi mainitun edellytyksen arvioinnissa olisi ollut oikeudellinen virhe.

111 Näin ollen, koska valitusperusteella siitä, onko välitoimista määrääminen perusteltua (fumus boni juris) ei aseteta kyseenalaiseksi sitä, että vaaditut toimet eivät ole kiireellisiä, tämä ei voi johtaa valituksenalaisen määräyksen edes osittaiseen kumoamiseen [em. asia SCK ja FNK v. komissio, määräyksen 31 kohta; em. asia Chaves Fonseca Ferrao v. OHMI, määräyksen 18 kohta ja asiassa C-43/98 P(R), Camar v. komissio ja neuvosto, 15.4.1998 annettu määräys, Kok. 1998, s. I-1815, 40 kohta]. Valitusperustetta ei siis ole tarpeen tutkia.

112 Ottaen huomioon kaikki edellä lausuttu valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

113 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaaman oikeudenkäyntikulut. Koska valittaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan tässä oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

114 Väliintulijat komissio, Italian tasavalta ja Espanjan kuningaskunta vastaavat yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaisesti omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on määrännyt seuraavaa:

1) Valitus hylätään.

2) Alankomaiden Antillien hallitus velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Komissio, Italian tasavalta ja Espanjan kuningaskunta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Annettiin Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 1998.

R. Grass — kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias — presidentti